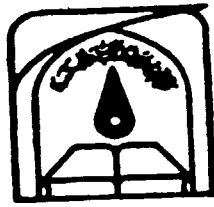

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۲۰۹۳۳

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده علوم انسانی

رساله دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی

تحلیل سیر تذکره‌ها و تاریخ ادبیاتهای فارسی در ایران
از ۱۲۸۵ ه.ش. (مشروطه) تا ۱۳۳۲ ه.ش.

منظر سلطانی

استاد راهنما

دکتر عبدالحسین زرین کوب

۲/۲۶۸۶

اساتید مشاور

دکتر تقی پورنامداریان   دکتر غلامحسین غلامحسین زاده

بهار ۱۳۷۸

۲۵۶۴۳

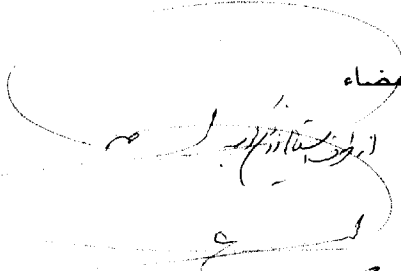
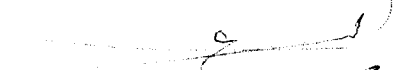
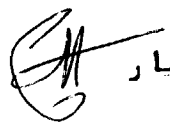
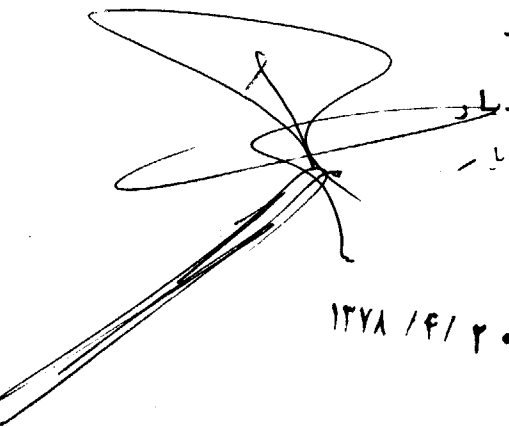
تاییدیه اعضای هیئت داوران حاضر در جلسه دفاع از رساله دکتری

اعضاء هیئت داوران نسخه نهایی رساله خانم/آقای x منظر سلطانی

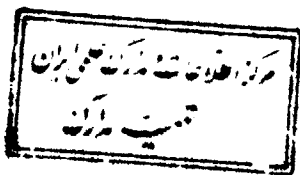
تحت عنوان تحلیل سیر تذکرها و ساریخ ادبیاتهای فارسی در ایران از مشروطه (۱۲۸۵ ه.ش.) تا سال

۱۳۳۲ ه.ش.

را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه دکتری پیشنهاد می کنند.

اعضاء هیئت داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنما	دکتر عبدالحسین زرین کوب	استاد ممتاز	
۲- استاد مشاور	دکتر تقی پورنامداریان	استاد	
۳- استاد مشاور	دکتر غلامحسین غلامحسین زاده	استادیار	
۴- استاد ناظر	دکتر علی سخ الاسلامی	استاد	
۵- استاد ناظر	دکتر محسن ابوالقاسمی	استاد	
۶- استاد ناظر	دکتر حسین خطیبی	استاد	
۷- استاد ناظر	دکتر سعید بزرگ بیگدلی	استادیار	
۸- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی	دکتر شعیری	استادیار	

۱۳۷۸ / ۴ / ۲۰

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس مبین بخشی از فعالیت های علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به مرکز نشر دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته زبان و ادبیات فارسی است که در سال ۱۳۷۸ در دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی «~~دکتر غلامحسین غلامحسین~~» جناب آقای دکتر عبدالحسین زرین کوب و مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر تقی پورنامداریان و از دکتر غلامحسین غلامحسین را ده آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های نشریات دانشگاه تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به مرکز نشر دانشگاه اهدا کند دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصل کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶: اینجانب منظر سلطانی دانشجوی رشته زبان و ادبیات فارسی مقطع دکتری تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

«العلماء ورثة الانبياء»

تقديم به :

استادان گرانقدرم

که همواره پاسدار علم و انسانیت هستند

سپاسگزار انسانها سپاسگزار خداوند است.

برخود لازم می‌دانم صمیمانه ترین سپاسهایم را همراه با شاخه‌های گل نثار مقدم استادان ارجمندم کنم که پیوسته از علم و لطف و محبت بی دریغشان بهره‌مند بوده‌ام.

از استاد گرانمایه و دانشمند، جناب آقای دکتر عبدالحسین زرین کوب که با بزرگواری خاص خویش با وجود بیماری، همواره مهربانانه پذیرای اینجانب بوده و با حوصله و دقت سؤالاتم را پاسخ گفته‌اند و از راهنماییهای ارزنده خویش دریغ نفرموده‌اند، از صمیم قلب ممنون و سپاسگزارم و امیدوارم به یاری حق - تعالی - هر چه زودتر از گزند بیماری و دستبرد زمانه رهایی یابند و مشتاقان ایشان همچنان از آثار محققانه‌شان بهره‌مند گردند.

از استاد اندیشمند و فرزانه، جناب آقای دکتر تقی پورنامداریان که با وجود مشغله علمی فراوان خویش، کریمانه پذیرای من بودند و فرصت زیادی در اختیار بنده قرار دادند و با روحیه والای انسانی خود از بذل علم دریغ ننمودند و به ثمر رسیدن این پژوهش نتیجه‌ی‌آور ایشان است، بی نهایت تشکر می‌کنم.

از زحمات فراوان مدیر توانمند گروه ادبیات فارسی، جناب آقای دکتر غلامحسین غلامحسین زاده که با صبر و بردباری مزاحمت‌های گاه و بیگاه مرا تحمل نمودند و با وجود مسؤولیتهای فراوان خود، سطر به سطر نوشته‌های بنده را خواندند و ارائه طریق نمودند، قدردانی می‌کنم.

سپاس می‌گزارم حمایت‌های بی‌دریغ استاد ارزشمندم، عالم فرزانه جناب آقای دکتر علی شیخ‌الاسلامی را که با سرانگشت تدبیر خویش موانع تحصیلی اینجانب را برطرف فرمودند. ارج می‌نهم کوششهای استادان گرانقدر، جناب آقای دکتر خطیبی، جناب آقای دکتر ابوالقاسمی، جناب آقای دکتر بیگدلی را که هر یک به نحوی در توفیق اینجانب سهیم بوده‌اند، به نیکی یاد می‌کنم از استاد بزرگوارم جناب آقای دکتر احمد احمدی - هر کجا هست خدایا به سلامت دارش - که صمیمانه و دلسوزانه مراحل تحصیلی و بیماری‌ام را پی‌گیری می‌کردند.

درود می‌فرستم به روان پاک استادان فقیدم دکتر بحرالعلومی، دکتر سادات ناصری، دکتر نورانی وصال که می‌دانم همواره ناظر توفیق فرزندان روحانی خویش هستند.

«والسلام»

چکیده

در این تحقیق ابتدا کوشش شده است تعریفی نسبتاً جامع از تذکره و تاریخ ادبیات و تفاوت آن دو ذکر شود و برای تدوین و تألیف تاریخ ادبیات طرحی پیشنهاد گردد.

تاریخ ادبیات نویسی به مفهوم امروزی همراه با سایر تحولات ادبی تحت تأثیر تحقیقات مستشرقان از ۱۲۸۵ ش. (مشروطه) به بعد در ایران شروع شده است و چون تا سال ۱۳۳۲ ش. مرحله‌ای از کمال خود را پشت سر گذاشته است؛ این دوره مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است. برای دستیابی به نتیجه مطلوب دوره مذکور به ۵ دهه تقسیم شده و در هر دهه، پس از تبیین وضع آن دوره، مهمترین آثار پدید آمده در این زمینه نقد و بررسی شده و محاسن و معایب هر یک ذکر و در پایان نتیجه گیری شده است، در نهایت نتیجه کلی تحقیقات بیان گردیده است.

پژوهش حاضر نشان می‌دهد که تاریخ ادبیات نویسی ابتدا - از ۱۲۸۵ تا ۱۲۹۴ ش. - به صورت شکل تکامل یافته تذکره‌ها آشکار شده است با این تفاوت که مباحث ارزنده تحلیلی و انتقادی در آغاز و پرهیز از کلی‌گویی از امتیازات چشمگیر آن است که تاریخ ادبیات فارسی تألیف محمدحسین فروغی در ابتدای این دهه، نمونه بارز آن است. پس از آن، در دهه دوم - از ۱۲۹۵ تا ۱۳۰۴ ش. - عباس اقبال آشتیانی در سال ۱۳۰۲ ش. تاریخ ادبیات خود را بر مبنای بررسی آغاز ظهور نثر فارسی پس از اسلام به صورت تحقیقی تألیف کرده است. در دهه سوم - از ۱۳۰۵ تا ۱۳۱۴ ش. - تحقیقات ادبی شکوفا شده که جنبه انتقادی و تحلیلی آنها از خصوصیات آثار این دهه است، ضمن آنکه از جهت فراگیری مطالب نیز این تحقیقات از دوره‌های پیش کاملتر هستند، گستردگی مباحث، توجه به نظم و نثر - برخلاف ابتدای دوره - بررسی ادبیات پیش از اسلام ایران، بیان تأثیر اوضاع اجتماعی و سیاسی بر ادبیات و... از امتیازات آن آثار است، حتی تذکره نویسی هم با شیوه انتقادی و به دور از تعابیر مبالغه آمیز، در این دوره رواج می‌یابد. از تألیفات ماندگار این دهه، سخن و سخنوران از استاد فروزانفر است که همچنان مرجع محققان ادبی است ناگفته نماند که اوج تأثیر مستشرقان در این دوره نمایان است.

در دهه چهارم - ۱۳۱۵ تا ۱۳۲۴ ش. - تحقیقات در زمینه مذکور، اندکی کاهش می‌یابد؛ اما توجه خاص به نثر و بررسی تحلیلی و انتقادی آن نمایان است، سبک‌شناسی نثر فارسی از محدثی بهار اثر ارزنده این دوره است، بخشی از آثار دهه چهارم و بیشتر آثار دهه پنجم - از ۱۳۲۵ تا ۱۳۳۲ ش. - برای دبیرستانها تألیف شده‌اند و تا حد زیادی موضوع و مباحث آنها همانند آثار دهه پیش است که البته از حیث روش تحقیق و تألیف به پای آن آثار نمی‌رسند.

به طور کلی در دهه‌های مورد بررسی محققان ادبی استادان دانشگاه بوده‌اند و انگیزه اصلی آنان در تألیف تاریخ ادبیات تهیه متون درسی برای دانشجویان دانشگاهها بوده است. در پایان طرحی پیشنهادی برای تألیف تاریخ ادبیات بر مبنای هدف، موضوع، روش تحقیق و اشمال، ارائه شده و در باره جزئیات هر یک مطالب لازم به تفصیل بیان شده است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۱	سابقه و ضرورت انجام تحقیق
۲	قوانین و ضوابط
۲	هدف و روش انجام تحقیق
۴	کاربرد و مسوولیتها
۷	استفاده کنندگان از نتیجه تحقیق
۸	جنبه نوآوری تحقیق
۹	روش انجام تحقیق
	(۹) تعریف تذکره و تاریخ ادبیات، ارائه پیشنهادها، بررسی دهه‌ها
۱	از مشروطه (۱۲۸۵ ه. ش.) تا ۱۳۳۲ ه. ش.
۱	تذکره
۳	انواع تذکره‌ها از حیث روش تألیف
۳	انواع تذکره از حیث اشمال
۶	تاریخ ادبیات
۸	تفاوت تذکره و تاریخ ادبیات
۱۰	سابقه تاریخ ادبیات فارسی نویسی
۱۱	روشهای تاریخ ادبیات نویسی
۱۱	الف) انواع تاریخ ادبیات از لحاظ روش تألیف
۱۲	ب) انواع تاریخ ادبیات از لحاظ هدف
۱۲	ج) انواع تاریخ ادبیات از حیث اشمال موضوع
۱۴	د) انواع تاریخ ادبیات از لحاظ شیوه تنظیم و تقسیم بندی مطالب
۱۵	الف) هدف ارائه پیشنهادها در تاریخ ادبیات
۱۵	ب) شیوه تألیف
۱۶	ج) موضوع
۲۱	دهه اول: از ۱۲۸۵ ه. ش. تا ۱۲۹۴ ه. ش.
	تاریخ ادبیات فارسی تألیف محمد حسین اصفهانی متخلص به فروغی ملقب به ذکاء الملک
۲۲	
۲۵	دهه دوم: از ۱۲۹۵ ه. ش. تا ۱۳۰۴ ه. ش.
۲۵	دهه سوم: از سال ۱۳۰۵ ه. ش. تا ۱۳۱۴ ه. ش.
	تاریخ ادبیات ایران از قدیمی ترین عصر تاریخی تا عصر حاضر تألیف جلال الدین همایی
۲۶	
۲۹	سخن و سخنوران تألیف بشروه خراسانی (بدیع الزمان فروزانفر)
۳۱	تاریخ ادبیات ایران تألیف بدیع الزمان فروزانفر
۳۳	منتخبات ادبیات فارسی تألیف بدیع الزمان خراسانی (فروزانفر)
۳۴	سخنوران ایران در عصر حاضر نگارش و تألیف محمد اسحاق
۳۶	دهه چهارم: از ۱۳۱۵ ه. ش. تا ۱۳۲۴ ه. ش.
۳۷	ادبیات معاصر تألیف رشید یاسمی
۳۹	تاریخ ادبیات ایران تألیف دکتر صادق رضا زاده شفق
۴۱	سبک شناسی (در سه جلد) تألیف محمد تقی بهار و ملک الشعراء
۴۴	دهه پنجم: از ۱۳۲۵ ه. ش. تا (۱۳۳۴) ۱۳۳۲ ه. ش.
۴۵	سخنوران نامی معاصر تألیف سید محمد باقر برقی
۴۶	نتیجه گیری کلی
۴۸	پی نوشتها
	(۱۰) تاریخ ادبیات فارسی تألیف میرزا محمد حسین اصفهانی متخلص به فروغی ملقب به ذکاء الملک
۵۱	ذکاء الملک
۵۱	مشخصات انتشاراتی

۵۲	.....	۱. خصوصیات ظاهری
۵۳	.....	سبب تألیف
۵۳	.....	۱-۲. انگیزه مؤلف
۵۵	.....	۲-۲. جایگاه تألیف
۵۵	.....	۳. روش کار مؤلف
۵۵	.....	۱-۳. روش تألیف
۶۱	.....	تجدید نظر در متن
۶۱	.....	پاورقیها
۶۱	.....	حواشی و تعلیقات
۶۲	.....	پیوستها
۶۲	.....	ذکر منابع
۶۲	.....	۲-۳. روش تقسیم بندی مطالب
۶۵	.....	۳-۳. روش استفاده از منابع
۶۶	.....	۱. نوع منابع مورد استفاده
۶۶	.....	۲. نحوه استفاده از منابع
۶۶	.....	نقل قولهای مستقیم
۶۷	.....	نقل قولهای غیر مستقیم
۶۷	.....	استفاده از شیوه کار منابع
۶۷	.....	استفاده کلی از محتوای منابع
۶۸	.....	استناد
۶۹	.....	۳. میزان استفاده از آثار و نوشته‌های خود شاعر به عنوان منبع
۷۰	.....	۴. تعیین منابع صلی
۷۰	.....	۵. نقد استفاده از منابع
۷۰	.....	الف) جدید و معتبر بودن منابع
۷۱	.....	ب) میزان رعایت امانت
۷۱	.....	ج) میزان مراجعه به منابع موجود
۷۱	.....	د) ویژگی منابع مورد استفاده
۷۲	.....	۳-۴. معیارهای انتخاب شاعران و اشعار آنها
۷۴	.....	۳-۵. شیوه انتخاب عنوانها
۷۴	.....	۳-۶. کیفیت و کمیت پرداختن به شرح حالها
۷۵	.....	۳-۷. روش شرح حال نویسی
۸۳	.....	۳-۸. روش قضاوت درباره شیوه و سبک شاعر
۸۶	.....	۳-۹. روش نقد و تحلیل اوضاع اجتماعی
۸۷	.....	۳-۱۰. موضوع شعرهای انتخابی از شاعران
۸۸	.....	۴. روش استدلال
۸۸	.....	۴-۱. نقل قولها و نقد و تحلیل آنها
۸۹	.....	۴-۲. تحقیق مستقیم
۸۹	.....	۴-۳. میزان و نوع استنادها و استشهادها
۸۹	.....	۴-۴. میزان و نوع استنباطهای شخصی و حدس و گمانها
۹۰	.....	۴-۵. اشاره به سرفقت، اقتباس و ...
۹۰	.....	۵. محاسن اثر
۹۱	.....	۵-۱. ابتکارات
۹۲	.....	۵-۲. دقتها
۹۳	.....	۵-۳. کامل بودن اجزاء
۹۳	.....	۵-۴. تأثیر و تأثرها (استفاده دیگران)
۹۳	.....	۵-۵. سایر موارد
۹۴	.....	۵-۱-۵. توجه به سرچشمه‌های فرهنگی

۹۴	۵-۵-۲. توجه به لغت و زبان.....
۹۴	۵-۵-۳. پرهیز از حکم کلی دادن به همه شعرا.....
۹۴	۵-۵-۴. توجه به مسائل اخلاقی.....
۹۵	۶. معایب اثر.....
۹۵	۶-۱. تقلیدها.....
۹۶	۶-۲. بی‌دقتی‌ها و اشکال در تقسیم بندی و تعریف انواع ادب.....
۹۷	۶-۳. نقص در مطالب ذکر شده.....
۹۸	۶-۴. تداخل بحثها.....
۹۸	۶-۵. زواید.....
۱۰۰	۷. نتیجه‌گیری کلی.....
۱۰۴	بی‌نوشتها.....
۱۱۲	تاریخ ادبیات ایران از قدیمترین عصر تاریخی تا عصر حاضر.....
۱۱۲	□ مشخصات انتشاراتی تألیف: آقای آقا میرزا جلال‌الدین همایی اصفهانی.....
۱۱۳	۱. خصوصیات ظاهری.....
۱۱۳	۲. سبب تألیف.....
۱۱۳	انگیزه مؤلف.....
۱۱۴	جایگاه تألیف.....
۱۱۴	۳. روش کار مؤلف.....
۱۱۴	روش تألیف.....
۱۲۴	پاورقیها.....
۱۲۵	تعلیقات و ملاحظات.....
۱۲۶	۳-۲. روش تقسیم بندی مطالب.....
۱۲۷	۳-۳. روش استفاده از منابع.....
۱۲۸	۳-۴. معیارهای انتخاب نمونه‌های شعر و نثر و مباحث.....
۱۲۸	۳-۶. کیفیت و کمیت پرداختن به شروح احوال.....
۱۲۹	۳-۷. روش شرح حال نویسی.....
۱۲۹	۳-۸. روش نقد و تحلیل اوضاع اجتماعی و سیاسی.....
۱۳۱	۴. روش استدلال.....
۱۳۱	۴-۱. نقل قول.....
۱۳۲	۴-۲. نقد و تحلیل نقل قولها.....
۱۳۲	۵. محاسن اثر.....
۱۳۲	۵-۱. ابتکار و نوآوری.....
۱۳۳	۵-۲. دقتها.....
۱۳۳	۵-۳. واقعی بودن مبانی مباحث مطرح شده.....
۱۳۴	۵-۴. گرایش مذهبی.....
۱۳۴	۷. نتیجه‌گیری کلی.....
۱۳۷	بی‌نوشتها.....
۱۴۴	سخن و سخنوران تألیف بدیع الزمان بشرویه خراسانی (فروزانفر).....
۱۴۴	□ مشخصات انتشاراتی.....
۱۴۵	۱. خصوصیات ظاهری.....
۱۴۵	۱-۱. تجدید چاپها.....
۱۴۶	۱-۲. یادآوری چند نکته در تجدید چاپها.....
۱۴۶	۲. سبب تألیف.....
۱۴۶	۲-۱. انگیزه مؤلف.....
۱۴۸	۳. روش کار مؤلف.....
۱۴۸	۳-۱. روش تألیف.....
۱۵۰	تجدید نظر در متن کتاب.....

۱۵۰	الف: حذف شده‌ها
۱۵۱	ب: افزوده‌ها
۱۵۱	ج: اصلاحها
۱۵۴	۴-۱-۳. پاورقیها
۱۵۴	الف. پاورقی ارجاعی
۱۵۴	ب: پاورقی توضیحی
۱۵۸	ج. پاورقی مختلط
۱۵۸	۳-۱-۵. تعلیقات و ملاحظات
۱۵۸	۳-۱-۶. ذکر منابع
۱۵۹	۳-۱-۷. غلطنامه
۱۵۹	۳-۱-۸. پیوستها
۱۶۰	۳-۲. روش تقسیم‌بندی مطالب
۱۶۰	۳-۲-۱. میزان پرداختن به شرح احوال
۱۶۱	۳-۲-۲. جزئیات مطرح شده در شروع احوال
۱۶۳	۳-۳. استفاده از منابع
۱۶۳	۳-۳-۱. نوع منابع مورد استفاده
۱۶۳	۱. منابع چاپی فارسی
۱۶۳	۲. منابع تحقیقی و مقاله‌ها
۱۶۴	۳. منابع چاپی غیرفارسی
۱۶۴	۴. نسخه‌های خطی
۱۶۵	۳-۳-۲. شیوه‌های استفاده از منابع
۱۶۵	به صورت نقل قولهای مستقیم
۱۶۵	استفاده از شیوه کار
۱۶۶	استفاده کلی از محتوا
۱۶۷	۳-۳-۳. میزان ونحوه استفاده از آثار و نوشته‌های خود شاعر به عنوان منبع
۱۶۸	۳-۴. معیارهای انتخاب شعر وشاعران
۱۶۹	۳-۶. کیفیت و کمیت پرداختن به شرح احوال
۱۷۰	۳-۷. روش شرح حال نویسی
۱۸۹	۳-۸. روش قضاوت درباره شیوه و سبک شاعر
۱۹۲	۳-۹. روش نقد و تحلیل اوضاع اجتماعی و سیاسی
۱۹۳	۴. روش استدلال
۱۹۳	۴-۱. نقل قول
۱۹۴	۴-۲. نقد و تحلیل نقل قولها
۱۹۵	۵. محاسن اثر
۱۹۵	۵-۱. ابتکارات
۱۹۶	۵-۲. دقتها
۱۹۷	۵-۳. کامل بودن اجزاء
۱۹۷	۵-۴. تأثیر و تأثرها
۱۹۹	۵-۵. سایر موارد
۱۹۹	توجه به روایات
۱۹۹	عدم پذیرش بی چون و چرای تذکره‌ها وسایر منابع و مآخذ
۱۹۹	واقعگرایانه بودن اثر
۲۰۰	بیطرفی در قضاوت
۲۰۰	عدم اغماض در بیان ضعفهای شاعران
۲۰۰	۶. معایب اثر
۲۰۰	۶-۱. روشن نبودن دلیل انتخاب برخی از شاعران و حذف برخی دیگر
۲۰۲	۶-۲. تقلیدها، رونویسی‌ها

۲۰۲	۳-۶. بی دقتی.....
۲۰۳	۴-۶. ناقص بودن مباحث مطرح شده.....
۲۰۳	۵-۶. نقص و کمبود برخی مباحث.....
۲۰۴	۶-۶. تداخل مباحث.....
۲۰۵	۷-۶. زواید.....
۲۰۵	۸-۶. سایر معایب.....
۲۰۶	۷. نتیجه گیری کلی.....
۲۰۷	بی نوشتها.....
۲۱۶	(۵) تاریخ ادبیات ایران تألیف بدیع الزمان بشرویه خراسانی (فروزانفر).....
۲۱۶	□ مشخصات انتشاراتی.....
۲۱۷	۱. خصوصیات ظاهری.....
۲۱۷	۲. سبب تألیف.....
۲۱۷	۱-۲. انگیزه تألیف.....
۲۱۷	۲-۲. جایگاه تألیف.....
۲۱۸	۳. روش کار مؤلف.....
۲۱۸	۱-۳. روش تألیف.....
۲۲۱	۲-۳. روش تقسیم بندی مطالب.....
۲۲۱	۳-۴. معیارهای انتخاب شاعران و نویسندگان و نمونه آثار آنها.....
۲۲۲	۳-۵. شیوه انتخاب عنوانها در شروع احوال و مباحث مستقل.....
۲۲۲	۳-۶. کیفیت و کمیت پرداختن به شروع احوال یا فصول مستقل.....
۲۲۳	۳-۸. روش قضاوت درباره شیوه و سبک شاعران و نویسندگان.....
۲۲۴	۳-۹. روش نقد و تحلیل اوضاع اجتماعی و سیاسی.....
۲۲۶	۴. شیوه استدلال.....
۲۲۶	۵. محاسن اثر.....
۲۲۶	۵-۱. ابتکارات.....
۲۲۷	۵-۲. توجه به مبانی قالبها و معانی شعر.....
۲۲۹	۶. معایب اثر.....
۲۲۹	۶-۱. تقلیدها و زیر نفوذ باورهای کهن بودن.....
۲۳۰	۳-۶. بی دقتی در عنوان بندی.....
۲۳۰	۴-۶. ناقص بودن مباحث طرح شده.....
۲۳۱	۵-۶. نقص و کمبود برخی مباحث.....
۲۳۱	۶-۶. تداخل مباحث.....
۲۳۲	۷-۶. زواید.....
۲۳۲	۷. نتیجه گیری کلی.....
۲۳۶	بی نوشتها.....
۲۳۹	(۶) متخبات ادبیات فارسی نگارش و تألیف بدیع الزمان بشرویه خراسانی (فروزانفر).....
۲۳۹	□ مشخصات انتشاراتی.....
۲۴۰	۱. خصوصیات ظاهری.....
۲۴۰	۲. سبب تألیف.....
۲۴۰	۳. روش کار مؤلف.....
۲۴۰	۳-۳. روش تألیف.....
۲۴۳	۳-۲. روش تقسیم بندی مطالب.....
۲۴۴	۳-۳. روش استفاده از منابع.....
۲۴۹	۴. روش استدلال.....
۲۴۹	۵. محاسن اثر.....
۲۵۰	۶. معایب اثر.....
۲۵۱	۷. نتیجه گیری کلی.....

۲۵۲	..... پی نوشتها
۲۵۶	..... تذکره سخنوران ایران در عصر حاضر نگارش و تألیف محمد اسحاق
۲۵۶	..... مشخصات انتشاراتی
۲۵۷	..... ۱. خصوصیات ظاهری
۲۵۸	..... ۲. سبب تألیف
۲۵۸	..... انگیزه مؤلف
۲۵۸	..... جایگاه تألیف
۲۵۸	..... ۳. روش کار مؤلف
۲۵۸	..... ۱-۳. روش تألیف
۲۶۹	..... ۲-۳. روش تقسیم بندی مطالب
۲۶۹	..... ۳-۳. روش استفاده از منابع
۲۷۳	..... ۴-۳. روش شرح حال نویسی
۲۸۲	..... ۴. روش استدلال
۲۸۳	..... ۵. محاسن اثر
۲۸۴	..... ۶. معایب اثر
۲۸۵	..... ۷. نتیجه گیری کلی
۲۸۵	..... پی نوشتها
۲۹۰	..... ادبیات معاصر تألیف رشید یاسمی
۲۹۰	..... مشخصات انتشاراتی
۲۹۱	..... ۱. خصوصیات ظاهری
۲۹۱	..... ۲. سبب تألیف
۲۹۱	..... انگیزه تألیف
۲۹۲	..... جایگاه تألیف
۲۹۲	..... ۳. روش کار مؤلف
۲۹۲	..... ۱-۳. روش تألیف
۳۰۰	..... پاورقیها
۳۰۰	..... تعلیقات و ملاحظات
۳۰۰	..... ذکر منابع
۳۰۰	..... ۲-۳. روش تقسیم بندی مطالب
۳۰۰	..... میزان پرداختن به شروع احوال
۳۰۱	..... ۳-۳. استفاده از منابع
۳۰۲	..... شیوه های استفاده از منابع
۳۰۲	..... نقد استفاده از منابع
۳۰۳	..... ۴-۳. معیارهای انتخاب شعر و شاعران و موضوعها
۳۰۴	..... ۵-۳. شیوه انتخاب عنوانها در شروع احوال و سایر موارد
۳۰۵	..... ۶-۳. کیفیت و کمیت پرداختن به شروع احوال و سایر مباحث
۳۰۵	..... ۷-۳. روش شرح حال نویسی
۳۰۸	..... ۸-۳. روش قضاوت درباره شیوه و سبک شاعر
۳۰۹	..... ۹-۳. روش نقد و تحلیل اوضاع اجتماعی و سیاسی
۳۱۱	..... ۱۰-۳. موضوعهای شعر شاعران یا سایر آثار منتخب
۳۱۲	..... ۴. روش استدلال
۳۱۲	..... ۱-۴. نقل قولها و نقد و تحلیل آنها
۳۱۲	..... ۲-۴. تحقیق مستقیم
۳۱۳	..... ۳-۴. میزان و نوع استنادها
۳۱۳	..... ۴-۴. میزان بیان استنباطهای شخصی و حدس و گمانها
۳۱۳	..... ۵. محاسن اثر
۳۱۳	..... ۱-۵. ابتکارات

۳۱۴	.....	۲-۵	دقتها
۳۱۴	.....	۳-۵	کامل بودن اجزا
۳۱۴	.....	۴-۵	تأثیرها
۳۱۴	.....	۵-۵	معرفی آثار مشابه
۳۱۴	.....	۶-۵	توجه به وضعیت آثار شاعران و مآخذ
۳۱۵	.....	۷-۵	توجه به موارد کاربرد سرود و تصنیف
۳۱۵	.....	۸-۵	توجه به عوامل موثر در پیدایش میراث فرهنگی
۳۱۶	.....	۹-۵	سایر موارد
۳۱۶	.....	۶	معایب
۳۱۶	.....	۱-۶	روشن نبودن دلایل انتخاب شاعران
۳۱۶	.....	۲-۶	تقلیدها و رونویسی‌ها
۳۱۷	.....	۳-۶	بی‌دقتی‌ها
۳۱۷	.....	۴-۶	ناقص بودن مباحث مطرح شد
۳۱۸	.....	۵-۶	نقص و کمبود برخی مباحث
۳۱۸	.....	۶-۶	تداخل مباحث
۳۱۹	.....	۷-۶	سایر موارد
۳۱۹	.....	۷	نتیجه‌گیری کلی
۳۲۰	.....		بجای نوشتها
۳۲۷	.....		تذکره سخنوران نامی معاصر تألیف سید محمد باقر برقی
۳۲۷	.....		□ مشخصات انتشاراتی
۳۲۸	.....	۱	خصوصیات ظاهری
۳۲۸	.....	۲	سبب تألیف
۳۲۸	.....		انگیزه مؤلف
۳۲۹	.....		جایگاه تألیف
۳۲۹	.....	۳	روش کار مؤلف
۳۲۹	.....	۱-۳	روش تألیف
۳۳۲	.....		پاورقیها
۳۳۳	.....		تعلیقات و ملاحظات
۳۳۳	.....		پیوستها
۳۳۳	.....		منابع
۳۳۳	.....	۲-۳	روش تقسیم‌بندی مطالب
۳۳۳	.....	۳-۳	روش استفاده از منابع
۳۳۳	.....		الف) شیوه استفاده از منابع
۳۳۴	.....		ب) میزان استفاده از آثار و نوشته‌های خود شاعر به عنوان منبع
۳۳۴	.....		ج) تعیین منابع اصلی
۳۳۴	.....		د) نقد استفاده از منابع
۳۳۴	.....	۴-۳	معیارهای انتخاب شاعران و اشعار آنها
۳۳۶	.....	۵-۳	شیوه انتخاب عنوانها
۳۳۶	.....	۶-۳	کیفیت و کمیت پرداختن به شرح حالها
۳۳۷	.....	۷-۳	روش شرح حال نویسی
۳۴۰	.....	۸-۳	روش قضاوت درباره شیوه و سبک شاعر
۳۴۲	.....	۹-۳	روش نقد و تحلیل اوضاع اجتماعی
۳۴۲	.....	۱۰-۳	موضوعهای شعر شاعران
۳۴۲	.....	۴	روش استدلال
۳۴۴	.....		*
۳۴۵	.....		*
۳۴۵	.....		۵. محاسن اثر

۳۴۵	.....	۶ معایب اثر
۳۴۶	.....	۷. نتیجه گیری کلی
۳۴۷	.....	خلاصه
۳۴۷	.....	<u>بجز نوشتها</u>
۳۵۲	.....	فهرست منابع
۳۵۷	.....	چکیده انگلیسی